

VIROILET

L'ÀNIMA DE LA CAMPANA

Llegenda xinesa de L. Heam, per Apa

Fa més de cinc cents anys que l'emperador «Joia Esclatant» ordenà al digne mandarí «Ploma Estesa» ordenà al digne mandarí «Ploma Estesa» de fondre una campana grandiosa que podés oir-se de molta distància. I ordenà, demés, que barreassin amb el metall, or per tal que fos més profunda i argent a fi que fos més dolça.

Al coll i a la panxa hom devia gravar-hi santes inscripcions i un cop llesta devia posar-se al centre de la ciutat. El mandarí «Ploma Estesa» reuní tots els mestres motllers i els més assenyats fonedors de l'imperi. Aquests dosificaren curiosament els metalls destinats a la lliga, prepararen els focs...

...els instruments, els motllos i els gresols i treballaren com uns negres. Però, quan el motllo de sorra fou desgafat del metall roent, s'adonaren que havien obtingut un resultat llastimós. Els metalls no havien volgut mesclar-se. Tot el treball hagué de recomençar-se, i el gran emperador...

...s'enfellení d'allò més. La campana fou fosa altra vegada i el resultat fou encara més desastrós. Tota la feina hagué d'ésser feta de nou, mentre «Ploma Estesa» rebia un escrit de «Joia Esclatant» que li feia saber que el seu cap perillava si no executava la seva ordre.

La gentilíssima filla del digne mandarí—que tenia per nom «Adorable» i ho era sens cap dubte moralment i físicament—estimava el seu pare amb deliri. Quan llegí el missatge amenaçador la pobrica s'esvai. Després anà a casa d'un astròleg a què li revelés...

...la manera de salvar el seu pare. I el màgic li respongué: «Els metalls de la campana no es maridaràn mai si la sang d'una verge no és disolta dins el mateix gresol». I Adorable tornà a casa seva plena de tristesa i guardant el secret. Per fi, arribà el dia decisiu.

La damisella, acompanyada de la seva servent anà amb el seu pare a la fundició, prenent lloc les dues dones en un cadafalc que dominava el treball i la lava del metall líquüefacte. Sots la vigilància de «Ploma Estesa» es donà començ a la fosa. En aquell instant, «Adorable» cridà: «—Pel teu amor, pare meu!»

I es precipità dins la riada de metall. El mandarí s'esvai i la servent restà muda i estúpida de pena, guardant a la mà la sabatona peticona, que havia estat de la seva mestressa i que era l'únic que havia pogut retenir en intentar aguantar «Adorable». Malgrat aquest esdeveniment, l'ordre de l'emperador va ésser executada, i la campana.

...resultà perfecta. I sonava a gran distància com la roncadera de les tempestes d'estiu, exhalant sempre una queixa llarga que s'acabava amb un gemec, com si una dona plorant murmurés: «Ail...» I ara, encara, quan l'esgarriof del sanglot recorre l'aire, les mares xineses murmuren a llurs petits: «—Escotal Sents?... Es «Adorable» que demana la seva sabatona.»

LES CIRERES

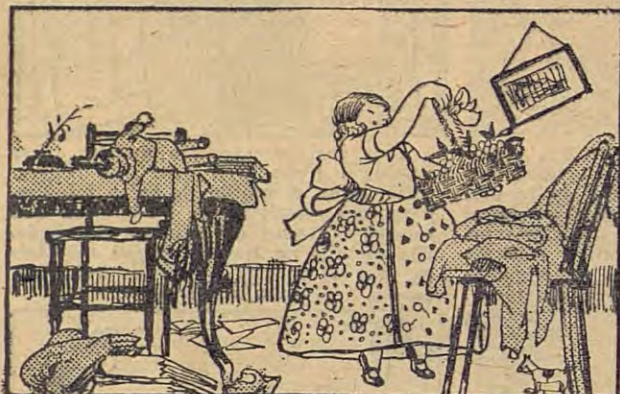
(conte de Schmid, per Becquer)

Una nena, filla de pares molt rics, tenia per a ella sola una habitació molt bonica, però molt descuidada. Mai la netejava i era debades que la seva mare li renyés per tal que tingués més arreglades les coses.

Un dissabte, a la tarda, quan acabava de vestir-se per sortir de casa, la filla del veí li portà un cistellet curull de cireres. Com que en aquell moment la taula i les cadires estaven plenes de coses...

...la nena col·locà el cistellet damunt la roba de seda que hi havia sobre un seient i sortí.

A entrada de fosc tornà molt cansada i entrà a la seva habitació.

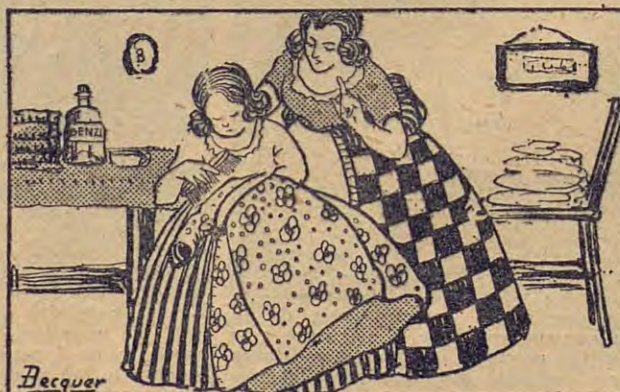
Mig a les palpentés, cercà una cadira, mes encara no probà d'asseure's...

...que donà un u nsalt i llençà un xislet formidable. S'havia assegut damunt del cistell de cireres!

En sentir els crits, la seva mare va anar-hi tot seguit amb un llum i veié tota la fruita abocada per terra i el formós vestit de seda que estava en el seient, tacat i fet una desgràcia.

La mare aprofità l'ocasió per donar-li una lliçó. I digué: «Acabes de pagar la teva desobediència i el teu desordre. Tingue's ben present la feta d'avui i veiam si d'ara en avant seràs més curiosa.»

Becquer

EL GOS POLICIA

(per Cornet)

—Això dels gossos polítics és una gran troballa. Els seus serveis són excel·lents i tenen més bon nas que nosaltres mateixos.

—I, a més, ens permeten estar tranquil·lament en el quarteret, car ells senten la farum del lladre i ben sovint ho indiquen.

—Callal Sembla que aquest gos està inquiet com si hagués sentit alguna cosa. Sí, sí; prou ha ensumat quelcom!

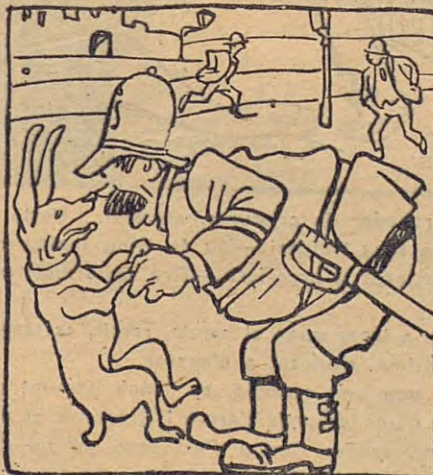
—Mira, mira, com corre. De segur que ja sent un lladregot. Anem-hi tot seguit, per tal de no deixar escapar el pillet.

—Que és això? Una senyora desmaiada? Que potser l'han robada?—
—Ai, sí, senyor... Si volgués acompanyar-me al tramvia...

—Amb molt gust.—Vaja, moltes mercès.—No hi ha de què donar-les. Que li vagi bé, senyora... Pobreta, aquests lladregots!

—Però, què has fet, Xelin? Has arribat un xic massa tard aquesta vegada. El malfactor ja havia fet de les seves.

—Veiam quina hora és?... Calla; si m'han robat el rellotge! Sí, sí; me l'ha pres segurament aquella dona del desmail

—Lladres, lladres!... Agafeu-lal Si ja ho deia jo sempre que aquests gossos tenen més bon nas que la mateixa policia!

EL MINYÓ DEL COP-DE-PUNY

Rentada la ferida, es veié que una bala, segurament dirigida al cor, havia passat per sota el braç, fent-hi una rasxada. La Providència havia vetllat pel minyó del cop-de-puny.

En Gim es féu embenar el braç i, quan en Rentxu li va dir: —Què penses fer, ara?

—Cobrar-me el tret per part meua i un altre comte que correspon a la Guidó—respongué, amb continguda violència, el minyonet.

En Rentxu s'estremí.

—No em comprometis, per l'amor de Déu!—exclamà amb accent poruc.

—No tingueu cap mena de por. Doneu-me un altra americana.

Vestit altra vegada, en Gim, sense menjar sisquera, eixí al carrer i se n'anà vers el palau on vivia el discutit aristocrata.

Què anava a fer? No ho sabia pas el minyó, però tenia fe en la seva empresa, i en què Déu l'ajudaria en l'obra bona que volia realitzar.

Sobretot, volia actuar amb rapidesa, sense perdre temps.

En Gim tingué una pensada:

—Digui-li que hi ha un que sap que aquest migdia l'han vist al carrer de Girona.

Ben estrany era el recado, però el porter s'apropà al telèfon interior i ho comunicà al mateix comte.

Aquest es sobressaltà en rebre l'avís, i com que en l'automòbil hi duia un d'aquells brètols amics seus del carrer de la Cadena, pensà que ho fora i donà ordre de què el fessin passar. Al mateix temps es posà una pistola d'Eibar a la butxaca del pantaló i esperà.

S'obrí la porta del despatx i aparegué la figura resolta del minyó del cop-de-puny, que, en avençar serenament, tingué cura de tancar la porta darrera seu.

—No m'esperava vostè, segurament, senyor comte, oi?—féu en Gim amb una mitja rialleta.

El comte, portant la mà vers la butxaca de la pistola, volgué així mateix escarnir una mitja rialla.

—No; no t'esperava, minyó..

I no va saber què més dir.

En Gim avençà lentament vers el comte. Aquest, esverat, pàl·lid, reculà fins a trobar la paret.

Comprenia que lluitar amb un home poderós és difícil i més si se'l deixa posar a l'aguait.

Segur de sí mateix, en Gim entrà en l'amplíssim vestíbol. El porter li eixí al pas.

—Què se li ofería?

—Veure el senyor comte.

El porter féu una ganya.

—Ara no rebrà.

—A mi, sí—afermà, impertorbable, en Gim.

—I per què a vostè sí, senyor?—insistí, picat, el porter.

—Perquè sé que m'espera—afegí, gosadament, en Gim.

El porter, davant d'aquella afirmació, semblà decidir-se:

—Passaré avlè i ja veurem. Qui li diré que hi ha?

—Senyor comte, robador de criatures, assassí!... Porto al braç la senyal de la seva traïdoria—féu en Gim, fredament, sense cap crit, i mostrant el braç ferit.—Tira vostè molt malament!

En Gim estava ja a tocar quan el comte, resolt, es tragué de la butxaca la pistola, disposat a disparar.

El minyó, ràpid com una centella, es llençà damunt del comte, li arrabassà d'una grapada l'arma i li encarà al pit.

—Covard i traïdor, senyor comte! Però amb mi no s'hi vall Vinc, no pas per venjar la meua ferida, que, a la fi, no ha sigut res... Vinc en nom de la Guidó.

El comte no compregué. Aquell nom li era desconegut.

—No sé res de cap Guidó—féu amb veu fosca.

—Ah! No sabeu res? No recordeu una nena que entrejàreu a un home perquè vos feia nosa a casa?

El comte es quedà groc com la cera. Quin miracle havia et que aquell minyó conegués aquella història vella, de la que ja quasi no en tenia record?

De sobte s'adonà de què tenia prop d'ell el timbre elèctric, i, rellicant per la paret, intentà arribar-hi dissimuladament.

En Gim no comprengué la maniobra, però com estava resolt a acabar la seva empresa, se li tirà al coll i li apretà amb ses mans de ferro.

—Parleu, mal home, o us escanyo, que a la fi no faria més que una obra bona... La Guidó, la filla de la vostra muller, jo sé on és i la vull entregar a sa mare... Digueu-me on és sa mare i us perdonaré les vostres traïdories, per a què us jutgi Déu.

El comte provà de cridar, però en Gim apretava ferm no eixí de la gargamella més que un rogall.

—Sóc més fort, senyor comte, sóc més fort i de les meves mans sols us en pot treure un acte d'honoradesa... Digueu-me qui és la mare de la Guidó i us allibero.

Els dits d'en Gim eren d'acer, i oprimien, oprimien...

En Soto Verde veié arribada la seva hora i el valor l'abandonà. Caigué de genolls i féu senyal de voler parlar.

—Parleu—féu en Gim, enèrgic i resolt,—però si doneu un crit, us mataré com un gos.

Lliure d'aquella pressió, el comte respirà amplament i amb el respir recobrà l'aplom.

—Es deia Anna Pratvert... Es morta, ja!

En Gim no esperava aquell nom... I la desil·lusió el perdé. Aprofitant el comte el desencant del minyó, pogué arribar al timbre i trucà.

En Gim, en sentir el timbre, s'estremí. Aquell «riing» metàlic l'havia sobtat, i, abans de prendre cap determinació, s'obrí la porta del despatx i entrà un criat, que, sospitant el què passava, es llençà damunt d'en Gim.

Aquest, sorprès, forcejà, però el comte socorregué al criat; al soroll i als crits dels lluitadors, comparegueren més ser-

vents i, a la fi, el generós Gim fou lligat i entregat a la policia.

—Volia robar-me i ha estat a punt de matar-me—digué el comte a l'inspector que es féu càrrec del detingut.

En Gim, aclaparat, ni tan sols protestà, i mentres se l'emportaven a la delegació, el comte s'apressava a telefonar a un periodista amic:

—Visc de miracle! Un lladregot ha assaltat ma casa i ha intentat matar-me dins del meu despatx; jo he lluitat amb ell i, a la fi, l'he pogut dominar i entregar a la policia. Crec que el lladregot és un jugador del «Favència». Ja veu certs clubs quina gent utilitza! Vostè mateix, sap? Si en parla, no hi carregui la mà en el meu valor. Feriria la meua modestia... Comprèn?

CAPITOL XIII

L'ALLIBERACIO D'EN GIM

En llegir la premsa el senyor Riudecòdols, rebé una forta sotragada.

—Té, guaita!—li digué a sa esposa.—En Gim agafat per haver volgut matar el comte de Soto Verde! Haurà estat capaç de volguer venjar les malifetes amb què ha volgut enfonsar-me?

La pobra senyora, que estimava de tot cor el minyó, car li recordava el fill perdut, va restar tota engunyosa.

—Cuita, no perdís temps... Veges què pots fer per ell...—li digué al seu marit.

I el senyor Riudecòdols es donà pressa a visitar el seu advocat i a encarregar-li que tingués cura de la situació d'en Gim.

Aquest havia sigut portat ja a la presó. En Soto Verde s'havia basquejat per a què el tanquessin quan més aviat millor i incomunicat, a fi de separar a en Gim del tracte amb els amics. El jutge era contentutli del comte i a aquest li contà les revelacions que el minyó li havia fet.

—Es coneix, es coneix que aquest minyó és una mala persona... No ha inventat contra vostè una història d'una criatura robada i que assegura que sap on és?

El comte s'immutà. Però, home de domini, recobrà tot seguit la serenitat.

—Ja li diré, amic jutge: l'agressor es deu haver enterat d'una antiga història de ma família. Dissortadament, em fou robada una nena i com que no era filla meua, la maledicència—vostè, senyor jutge, ja sap la gent les coses que inventa—va donar-les en dir que jo havia fet fonedissa la criatura, per si tenia fills en el meu matrimoni...

—Quina poca vergonya té la gent!—féu el jutge, escruixit de bona fe.

—El pitjor no és pas això, sinó que després no han mancat brètols que han intentat fer-me un «chantage» amb el pretext de llençar tals o quals acusacions contra la meua honorabilitat... Es veu que el detingut porta el mateix propòsit...

—Sí, però, deixi-ho per mi, que ja he procurat que en les declaracions no hi constés res d'aquesta història absurda... I tinc al detingut incomunicat per a què no vagi contant històries per tot arreu... La massa sempre està disposada a creure el que es digui de mal contra els homes rics o de la bona societat... I morta la cuca, mort el verí, i qui treu l'ocasió treu el perill...

En Soto Verde va tranquil·litzar-se. Amb aquell jutge simplicita i de la mànega ampla no calia témer cap derivació molesta. Perquè el veritable perill per al comte era que la nova de la criatura robada s'esbombés i arribés a coneixement de la mare de la criatura. Però ell lograria fàcilment que el jutge fos reservat.

(Continuarà)

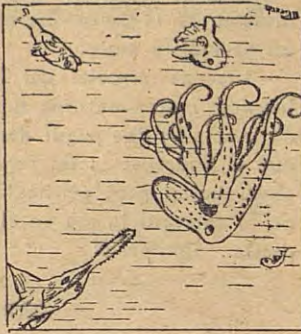
GRAN CONCURS DE NINOTS AMB XISTO

Núm. 43.—J. CASAMAYOR

L'home.—Suposo que hauràs quedat tip de gelats, oi?
El nen.—Sí, n'he menjat bastants, però m'he quedat tan fresc.

Núm. 44.—ANTONI PITARCH

D'ESPORT
—Escolta, amic pop: Oi que deus ésser sempre el primer a les curses de peu?
—...?
—Com que dius tantes cames!

Núm. 45.—ASSUMPCIO SOLER

—Ai, ai, senyor Pau. Com va tan abrigat amb aquesta calor que fa?
—Ets molt tonto! No ens abriguem a l'hivern perquè no ens toqui el fred? Doncs a l'estiu ens hem d'abrigar perquè no ens toqui la calor.

Núm. 46.—PILAR TOMA

—A mi no em prova l'hivern, e! fred em mata.
—Jo, en canvi, visc del fred.
—I doncs?
—El meu marit té una pelletteria

Núm. 47.—F. WEBERMANN

—Que és d'extraça aquest paper?
—No, però es destroça.

Núm. 48.—PERE ALEGRE PUECH

Mosso, cantant.—Té cap de porc, morro de be, potes de ve'lla.
Senyor, enfadat.—Quina poca solta! A què ve ara aquest seguit d'insults?

Núm. 49.—JORDI JOYE

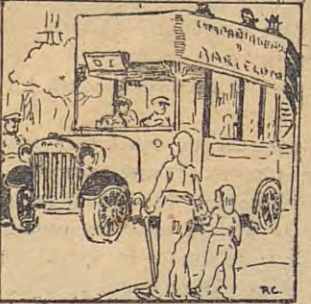
—Que es pesa mot vostè?
—Per què nen?
—Com la mamà diu que vostè és molt pesada.

Núm. 50.—ROSETA RUIZ

L'un, ofegant-se.—Auxiliiii... que m'ofego!...
L'altre.—Es clar, home! Tregui e' cap!

Núm. 51.—RICART CANALS

—Ja cal que parís compte, fill meu, amb aquests trastos, que si et trepitessin et farien malbé el traje de les festes.

Núm. 52.—LLUIS ICART

LA CONDUCCIO D'UN GADAVER
—Anem al cementiri?
—Ca, noi, ca! Bé prou que ens hi portaran, i a dalt d'un cotxe que hi anirem.

Núm. 53.—ALBERT PORQUERES

ENTRE PISTOLEROS
—Què tal? Com et prova l'ofici?
—Avorrit: la epòis ja m'ha engegat l'ull... i tu?
—Doncs jo, ja ho veus, anant tirant.

Núm. 54.—J. CANADELL

La tia.—Ven, que te daré una galeta.
El nen.—No, que és massa grossa, i a més no em cabria a la panxa!

Núm. 55.—COSTA

El mestre.—Digue'm alguns dels ossos del crani, Joanet!
El noi.—No me'n recordo ben bé, però em sembla que els tenim tots al cap.

Núm. 56.—JOSEP MALLOL

—Ja veus si sóc valent que un dia viatjant per les selves africanes vaig tallar la cua a un tigre.
—I posat a fer, per què no li tallaves el cap en lloc de la cua?
—Perquè ja li havia tallat abans un altre explorador

Núm. 57.—JOAQUIM BULTA

—Com ho farem per a assabentar-ne a la tia de la mort del pare sense que la sobri aquesta dissort?
—Això rai, hi envies a en Jaume.
—Però si és tartamut!
—Per la mateixa raó; és l'únic que pot donar-li la nova poc a poc

Núm. 58.—FRANCESC BRUGERA

ENTRE AMICS
—Que som bèsties!
—Home, bé ho podries dir en singular això!
—Tens raó! Que ets bèstia!

Rodolins incomplets

LA GALLINA

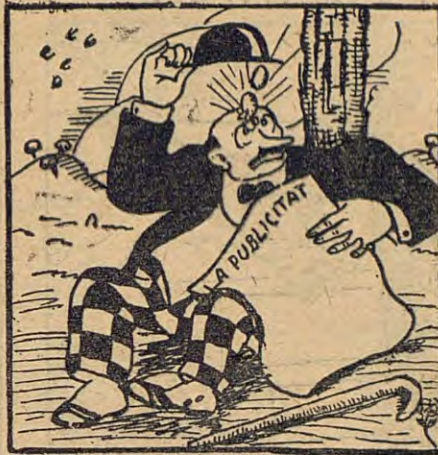
Sota l'ombreta d'un pi

FRASE FETA

El barret, que és de senyó,

ENTRETENIMENT

quan se'l posa en Sirera

JEROGLÍFIC

Unir els punts per ordre de numeració sempre en línia recta encara que és passi per sobre d'altres punts o dues vegades pel mateix lloc.

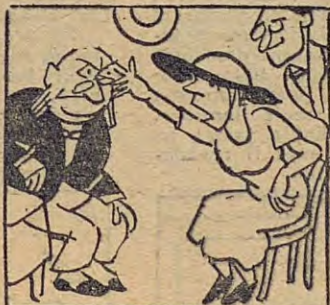
SOLUCIONS AL NUMERO PASSAT

Rodolins incomplets: 1.—Encara que fa molt sol, don Josep se'n va al futbol. 2.—Un xiquet ell s'espavila, i seu a primera fila. 3.—I es promou la gran gatzara, quan li fan gol a la cara. Frase feta: Baixar de l'hort. Entreteniment: Un reclinatori. Jeroglífic: Ascendents.

UNA CURA ESPATARRANT

—Doctor: La meua dona té un caràcter insuportable, per res crida i fa trencadissa. Què tinc de fer?
—Faci-la venir.

—Senyora: El seu estat nerviós està molt prop d'una anèmia.
—Anèmia, jo? (Aquí fa un xiscle) Ja m'agradaria veure'l a vostè amb tanta sang com jo!

—Una, dues i tres! jo ara a vostè la lligo un moment, i estigui preparada per a una petita experiència que anem a fer.

—Yeu? Aquí porto un bé manso com un anyell, amb el petit aparell de la meua invenció, jo vaig a transferir-li la seva sang...

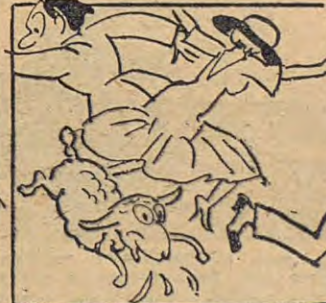
...però com que jo m'estimo el meu be, li transferiré la sang de vostè com a compensació.

—Yeu com va bé l'experiment? El seu esguard s'ha endolcit i en els seus llavis ja s'hi dibuixa un tendre somris.

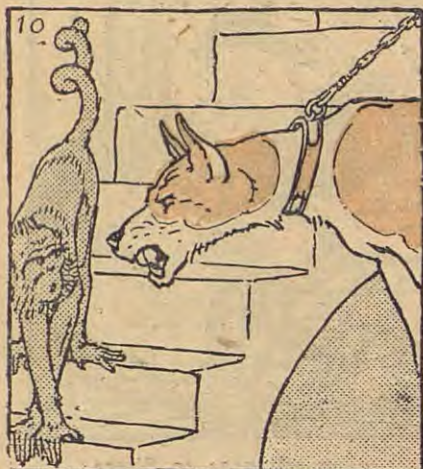
—Ja li deia, senyor, la metamorfosi és aconpleerta; la seva senyora, de tigresa furiosa s'ha tornat el mes tendre moltó.

—Déu ens valgui!... Ara et he se m'ha tornat rabiosí!...

II.—HISTÒRIA DE TO-TÓ, EL BON SIMI

(per Jordi Català, amb dibuixos d'en Junceda)

Fins aleshores, el Clapat, el gos de casa el banquer, era el favorit de la gent menuda i àdhuc de la gran. Mes des de l'arribada de To-tó, que l'estimació dels amos es repartí, fent néixer la natural disminució d'afalacs i una forta gelosia que el traslluïa en males cares.

El simi—intel·ligent com era—veié que de seguir allò, la cosa acabaria malament. I com que tenia unes dots de diplomàtic, que molts cancellers per a ells voldrien, començà a fer-s'hi amic, cedint al gos tots els ossos i fins donant-li la meitat de les lla-minadures que els nois li oferien.

Tan bé sabé portar la qüestió l'aixerit micus, que, aviat, entre ell i el Clapat no hi havia la més lleu animositat. Ben al contrari: jugaven junts tot el dia, fent sovintment pel jardí unes cavalcades esplèndides, que si entusiasmaven molt als petits, agradaven força als grans.

Malgrat la seva bona voluntat, amb qui no va poder mai fer-se amic el simi, era amb la cuinera. Val a dir, en descàrrec d'aquesta, que To-tó era entremaliat de mena, i que quan no amagava el ventall o la pala, s'entretenia a ficar els dits en les salses i en les cremes.

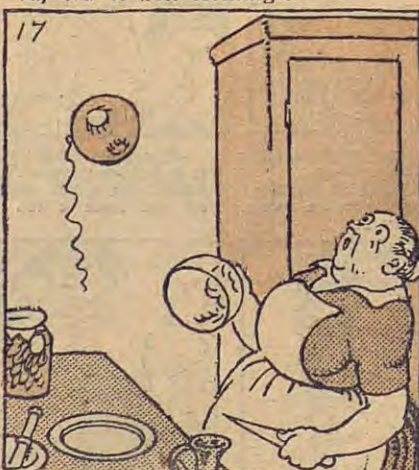
Una vegada, els ulls fortament tafanerots del micus varen descobrir un magnífic formatge de bola curament guardat sota una campana de cristall. Totó era molt llaminer, però de tot el què havia tastat en la seva vida, ço que més li agradava, era el bon formatge.

Ell prou provà de defugir la temptació, mes la bola vermella l'atreïa. Així fou que decidí apropiarsen-la però, de manera que la desaparició no fos notada per la cuinera irascible. Rumiant i cercant, no tardà en trobar la solució. La nena de la casa tenia una bomba...

...que s'assemblava moltíssim al formatge. Amb totes les precaucions imaginables, To-tó va prendre la bola, l'amagà i en el seu lloc col·locà la bomba que cuità a tapar. En efecte; al primer cop d'ull, ningú no hauria fet esment que s'havia operat una tal substitució.

«Qui mal no fa, mal no pensa», assegura la dita catalana. La cuinera tenia de preparar un plat selecte de cuina francesa i aixecà la campana que cubria la bola magnífica. Calculeu l'ensurt de la «coquesa»! Com que mai no havia vist un formatge volar!

Tot seguit comprengué la treta i n'endevinà l'autor, al qual perseguí, furiosa, a cops d'escombria. El micus, esverat, no trobà altra fugida que sortir per la finestra i fou tal la carrera que empenqué, que no tardà en desaparèixer... i ja no tornà a la casa.

En el número vinent: «LA DESAPARICIÓ DE TOTÓ»